

Dosarul nr. 2r-311/23
2-19099273-01-2r-20072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. R. Pulbere, V. Mihaila, A. Malîi)

DECIZIE

08 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Doga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea sumei obținute fără justă cauză și a penalității,

împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” și restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva hotărârii din 21 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2019, Alexandru Doga a depus cerere de chemare în judecată, concretizată prin cererea din 08 iulie 2021, împotriva SRL „Vasigur Grup”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, prin care a solicitat restituirea sumei de 2 178 de euro, cu titlu de plată suplimentară, restituirea sumei de 700 de euro, cu titlu de cheltuieli pentru cazan și ușă de intrare, restituirea sumei de 6 000 de lei, achitată fără just temei, încasarea penalității de 5 000 de euro pentru încălcarea termenelor de executare a lucrărilor și repararea prejudiciului moral, în sumă de 5 000 de lei (f. d. 2-4, 111).

Prin hotărârea din 21 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat de la SRL „Vasigur Grup” în beneficiul lui Alexandru Doga suma de 1 584 de euro, cu titlu de prejudiciu material sub forma diferenței de preț contractual, precum și suma de 3 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la SRL „Vasigur Grup” în beneficiul statului suma de 1 055,04 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, de a cărei plată a fost scutit reclamantul (f. d. 157-158).

La 10 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, SRL „Vasigur Grup” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond (f. d. 161-162).

La 11 mai 2023, SRL „Vasigur Grup” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond (f. d. 165-165 verso).

Prin încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” și restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva hotărârii din 21 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal (f. d. 171-177).

La 19 iunie 2023, SRL „Vasigur Grup” a declarat recurs împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare a cauzei (f. d. 192-194).

În motivarea recursului, a indicat că nu a recepționat dispozitivul hotărârii instanței de fond, deși instanța de judecată le-a comunicat părților că hotărârea va fi expediată prin intermediul oficiului poștal.

Totodată, a obiectat că părților nu le-a fost înmănat contra semnătură dispozitivul hotărârii primei instanțe.

A precizat că, dat fiind faptul că hotărârea instanței de fond a fost predată oficiului poștal la 15 aprilie 2023, termenul de declarare a apelului a expirat la 15 mai 2023.

Suplimentar, a obiectat că încheierea instanței de apel nu conține o motivare legală, fiind încălcate drepturile SRL „Vasigur Grup” la un proces judiciar echitabil.

În opinia recurente, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa SRL „Vasigur Grup” la 12

iunie 2023 (f. d. 178), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 iunie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 21 martie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 31 martie 2023.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 21 martie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 22 martie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 20 aprilie 2023 (zi de joi).

Materialele cauzei atestă că, în cadrul ședinței de judecată din 21 martie 2023, în care a fost pronunțată hotărârea instanței de fond, a fost prezent inclusiv și reprezentantul pârâtului SRL „Vasigur Grup”, Andrei Coca împuternicit prin procura nr. 12 din 26 ianuarie 2021 și valabilă până la 31 decembrie 2024 (f. d. 94), fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței judiciare (f. d. 156).

Totodată, potrivit extrasului din poșta electronică, la 24 martie 2023, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului SRL „Vasigur Grup”, Andrei Coca – XXXXXX (f. d. 159).

Completul de judecată subliniază că, prin intermediul aceleiași adrese electronice, SRL „Vasigur Grup” a expediat în adresa instanței judecătorești pledoariile, fapt ce prezumă autenticitatea acestora și disponibilitatea de a fi utilizată pentru corespondență (f. d. 138).

Luând în considerație aspectele enunțate, Completul de judecată constată că prima instanță și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de înștiințare a părții în proces despre litigiul dedus judecății.

În context, Completul de judecată califică drept neîntemeiate alegațiile recurente, precum că nu a recepționat dispozitivul hotărârii instanței de fond, or, acestea se combat prin starea de fapt descrisă mai sus.

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate reține nici susținerile recurente, precum că termenul de declarare a apelului a început să curgă la 15 aprilie 2023 și, prin urmare, termenul de declarare a apelului a expirat la 15 mai 2023, întrucât prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu condiționează începerea curgerii termenului de declarare a apelului din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, ci din momentul pronunțării acestuia.

Cu toate acestea însă, apelul nu a fost depus în termenul legal.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 25 mai 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de SRL „Vasigur Grup” împotriva hotărârii din 21 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și art. 61 din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenții au neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup”.

Se menține încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Doga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea sumei obținute fără justă cauză și a penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni